

VIII.2 Konformní zobrazení a konformní ekvivalence

Definice. Nechť $G \subset \overline{\mathbb{C}}$ je otevřená. Řekneme, že zobrazení $f : G \rightarrow \overline{\mathbb{C}}$ je **konformní** na G , je-li meromorfní a prosté.

Poznámky.

- (1) Je-li f konformní na G , $a \in G \cap \mathbb{C}$ a $f(a) \in \mathbb{C}$, pak $f'(a) \neq 0$.
- (2) Je-li f konformní na G , pak má nejvýše jeden pól, a ten je násobnosti 1.
- (3) Je-li $G \subset \mathbb{C}$ otevřená, $f \in H(G)$ splňující $f'(z) \neq 0$ pro všechna $z \in G$, pak f je na G lokálně konformní, tj. konformní v nějakém okolí každého bodu.
- (4) Je-li f konformní na G , pak zachovává úhly v každém bodě G : Je-li $a \in \mathbb{C}$ a $f(a) \in \mathbb{C}$, pak je zachovávání úhlů definováno výše. V ostatních případech je definice analogická, s tím že:
  - (a) je-li $a \in \mathbb{C}$ a $f(a) = \infty$, pak $v(t) = \lim_{r \rightarrow 0^+} \frac{1}{A(f(a+re^{it}))}$;
  - (b) je-li $a = \infty$ a $f(a) \in \mathbb{C}$, pak $v(t) = \lim_{r \rightarrow \infty} A(f(re^{-it}) - f(\infty))$;
  - (c) je-li $a = \infty$ a $f(a) = \infty$, pak $v(t) = \lim_{r \rightarrow \infty} \frac{1}{A(f(re^{-it}))}$.

Větička 2. f je konformní na $\overline{\mathbb{C}}$, právě když na $\overline{\mathbb{C}}$ platí $f(z) = \frac{az+b}{cz+d}$, kde $a, b, c, d \in \mathbb{C}$ splňují $ad - bc \neq 0$.

Větička 3. Je-li f konformní na $\mathbb{C}$, pak lze konformně rozšířit na $\overline{\mathbb{C}}$, a má tedy tvar z Větičky 2.

Důsledek. Je-li $f : \mathbb{C} \rightarrow \mathbb{C}$ konformní, pak $f(z) = az + b$ pro nějaká $a, b \in \mathbb{C}$, $a \neq 0$.

Lemma 4 (Schwarzovo). Nechť f je holomorfní na $U(0, 1)$ splňující $f(0) = 0$ a $|f(z)| \leq 1$ pro všechna $z \in U(0, 1)$. Pak platí

- $|f(z)| \leq |z|$ pro každé $z \in U(0, 1)$,
- $|f'(0)| \leq 1$.

Jestliže navíc buď $|f'(0)| = 1$ nebo alespoň pro jedno $z \in P(0, 1)$ platí $|f(z)| = |z|$, pak existuje takové $\alpha \in \mathbb{C}$, $|\alpha| = 1$, že $f(z) = \alpha z$ pro všechna $z \in U(0, 1)$.

Věta 5 (Riemannova). Nechť $G \subsetneq \mathbb{C}$ je oblast, pro kterou $\overline{\mathbb{C}} \setminus G$ je souvislá. Pak existuje konformní zobrazení G na $U(0, 1)$.

Definice. Oblasti $G_1, G_2 \subset \mathbb{C}$ se nazývají **konformně ekvivalentní**, jestliže existuje konformní zobrazení G_1 na G_2 .

Poznámka. Z Věty 5 plyne, že každé dvě oblasti $G_1, G_2 \subsetneq \mathbb{C}$ se souvislým doplňkem v $\overline{\mathbb{C}}$ (ekvivalentně, jednoduše souvislé) jsou konformně ekvivalentní.

Poznámka. Pro oblasti s nesusvislým doplňkem v $\overline{\mathbb{C}}$ je situace složitější. Například platí netriviální tvrzení:

- (1) Mezikruží $P(a_1, r_1, R_1)$ a $P(a_2, r_2, R_2)$ (kde $a_j \in \mathbb{C}$, $0 < r_j < R_j < +\infty$ pro $j = 1, 2$) jsou konformně ekvivalentní, právě když $\frac{R_1}{r_1} = \frac{R_2}{r_2}$.
- (2) Nechť $1 < R < +\infty$. Pak každé konformní zobrazení mezikruží $P(0, 1, R)$ na sebe je buď tvaru $f(z) = \alpha z$, kde $|\alpha| = 1$, nebo tvaru $f(z) = \frac{\alpha R}{z}$, kde $|\alpha| = 1$.